

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 750 P
Negyedévre 21-- P
Félévre 40-- P

Varsó

Budapest felszabadulásáért fojtott lázban él az ország. Az izgatót várakozásban, mikor már Budapestből csak néhány háztomb van Hitler és Szálasi kezén, jelentőségében és a jövőt illető hatásában óriási hírt sugárzott szét a rádió. A vörös hadsereg a szabadságharcban résztvevő lengyel csapatokkal együtt felszabadította Varsót.

A háború utolsó szakaszában Varsó felszabadulása nem csupán egy évek óta német elnyomás és megszállás alatt álló főváros szabadságát jelenti, nem csupán egy siker a vörös hadsereg számtalan diadala között, hanem a visztulai áttörés és Varsó felszabadulása a háború végső szakaszának kezdetét jelenti. Az a tény, hogy Sztálin marsall, a vörös hadsereg felszabadító harcának zseniális vezére külön napiparancsot adott ki, nyomatékosan hangsúlyozza, hogy ez a győzelem különlegesen nagy és különlegesen fontos. A visztulai áttörés méretei most, Varsó felszabadulása után, érthetővé és jogossá teszik a „Pravda”-nak azt az állítását, hogy a vörös hadsereg új támadásának célja Berlin és a háború diadalmas befejezése. Egy nappal a „Pravda” cikkének megjelenése után Varsó felszabadult!

Varsó elestével a háború végső és döntő szakaszához értünk el. A végső és döntő csapást, mint ahogy azt eddig is tudtuk és vártuk, a vörös hadsereg mérte Hitler rabló seregeire. A nagy lenini forradalom óta a világ dolgozói a Szovjetunió felé tekintettek s onnan várták felemelkedésük és boldogulásuk megvalósulását.

A világ dolgozói és Európa elnyomott népei nem csalódtak reményeikben. A vörös hadsereg nemcsak megfordította, hanem sorozatosan megverte a németeket és a mostani visztulai áttöréssel és Varsó felszabadításával végső rohamra indul.

Emellett a tény mellett, a háború diadalmas befejezésének reménye mellett, bármennyire közel álljon is szívünkhöz, eltörpül még az a néhány kemény óra is, ami elválaszt bennünket fővárosunk, Budapest felszabadításától.

A lengyelországi német front teljes összeomlása

Sztálin marsall három rendkívüli napiparancsban közölte Varsó és Czeszochowa elfoglalását és a Varsótól északra elért újabb frontáttörést

Az 1. fehérorosz hadseregcsoport csapatai főparancsnokának, a Szovjetunió marsalljának, **Zsukovnak**,

a hadseregcsoport vezérkari főnökének, **Malinyin** vezérezredesnek.

Az 1. fehérorosz hadseregcsoport tagjai, miután Varsótól nyugatra lendületes átkaroló hadműveleteket hajtottak végre, elfoglalták **Zsirarduv** városát, átvágták a **Szohacsev** város felé vezető utat, Varsótól északra átkeltek a **Visztulan** és miután ily módon Varsót nyugat felől elvágták, ma, január 17-én, észak, nyugat és dél felől mért együttes csapással elfoglalták a velünk szövetséges **Lengyelország fővárosát, Varsót**, a németek e kiválóan erős stratégiai támpontját a **Visztula mentén**.

A kivívott győzelem emlékére azok a csapatok és kötelékek, amelyek a Varsó elfoglalása kö-

rüli harcokban kiváltak, kitüntetésre terjesztendők elő és a „Varsói” elnevezést kapják.

Ma, január 17-én 19 órakor **Hazánk fővárosa, Moszkva**, a **Haza** nevében 324 ágyúból leadott 24 üdvlövésrel tisztelg a Varsót elfoglaló 1. fehérorosz hadseregcsoport hős csapatainak, köztük az 1. lengyel hadseregnek.

A kitünő hadműveletekért köszönetet mondok az Önök által vezetett, Varsó felszabadításáért folyó harcokban résztvevő csapatoknak, köztük az 1. lengyel hadsereg csapatainak.

Örök dicsőség hőseinknek, kik **Hazánk és a velünk szövetséges Lengyelország szabadságáért és függetlenségéért vívott harcokban** életüket áldozták.

Halál a német megszállókra!
1945 január 17.

SZTALIN,
a Szovjetunió marsallja,
a szovjet haderők főparancsnoka.

A háború győzelmes befejezése felé

Január 12-én a háború végső szakaszába lépett. A vörös hadseregnek eddig is túlnyomó része volt a hitleri hadigépezet felmorzsolásában, már több döntő jelentőségű vereséget mért a német hadseregre. Most a hadműveleti szempontból kiemelkedő fontosságú lengyel arcvonalon megindított téli offenzívája során alig egy hét leforgása alatt teljesen összetörte a hónapokig erődített **Visztula-vonalat**. A szovjet csapatok rohama és az egész német front összeomlása lavinaszerűen fokozódó sebességgel folyik.

Sztálin marsall egy nap alatt három különböző napiparancsot intézett a diadalmasan előnyomuló három hadseregcsoporthoz, melyek dicsőséges versenyt folytatnak Lengyelország felszabadításáért.

Konyev tábornagy 1. ukrainai hadserege töretlen lendülettel folytatja előnyomulását a német határ felé.

Czeszochowa elfoglalása után 40 km széles szakaszon átkelt a **Warta-folyóra** és 25 km-re

közelítette meg a **sziléziai határt**.

a déli szárnyon pedig az erődszerűen kiépített **Krakkó** ostroma kezdődött meg. Ez a hadsereg 24 óra alatt 40 kilométert tett meg és a támadás kezdete óta eltelt hat nap alatt 160 kilométert.

Ennel is nagyobb jelentőséggel bír Varsó elfoglalása. A lengyel fővárost az 1. és 2. fehérorosz hadseregcsoport ragyogó kettős átkaroló mozdulattal először minden oldalról elvágták hátsó összeköttetéseitől, majd az 1. hadseregcsoport

rohammal elfoglalta **Zsukov** tábornagy, a szovjet vezérkar egyik legkiválóbb stratégájának

mesteri vezetése alatt.

Varsó az egész keleteurópai közlekedési hálózat kulcsa. Hadműveleti fontosságán kívül a német brutalitástól és romboló dühtől sokat szenvedett, de törhetetlen szellemű lakosság felszabadítását is jelenti. Varsó volt az első európai főváros, melyet az akkor

ereje teljében lévő német hadsereg 17 napi borzalmas ostrom után elfoglalt; ugyanez a Varsó a tizennegyedik felszabadult európai főváros.

Megmozdult a Varsótól északra fekvő arcvonal is. **Rokoszovszki** tábornagy — **Sztálingrad** védője és az emlékezetes **Vytebszk—minszki** nagy áttörés vezére — vezetése alatt a 2. fehérorosz hadseregcsoport

áttörte a **Narew-menti mélyen** tagozott német állásokat és 4 nap alatt 100 kilométeres előnyomulást ért el.

A szovjet hadseregek lendületével szemben a németek sehol sem tudnak komoly ellenállást kifejteni. Az egész lengyel front mozgásban van és gátszakadás képét mutatja. Az árvíz intenzitásával és sebességével özönlő orosz csapatok most délen a sziléziai és morva iparvidék, közepén **Lodz**on át **Posen** felé nyomulnak, északon pedig a **Visztula** mentén **Danzig** felé irányuló előnyomulással egész **Kelet-Poroszországot** átkarolással fenyegetik.

De mindezekben a közvetlen hadicélokon túl

megkezdődött a vörös hadsereg diadalmenete széles fronton **Berlin** és a háború győzelmes befejezése felé.

A diadalittas szovjet csapatokat a lengyelországi német védelem szétzúzása után semmi akadály sem fogja feltartóztatni a német főváros felé vezető útjukon és teljesíteni fogják küldetésüket: **Európa** végleges és teljes felszabadítását a náci zsarnokság alól.

Vázsonyi István.

Három szovjet hadseregcsoport folytatja rohamát a német határ felé

A 2. fehérorosz hadseregcsoport csapatai január 14-én két frontszakaszból kiindulva indították meg támadásukat. A **Narew-folyó** nyugati partján.

Varsótól északra, a táizerség

támogatásával szétörték a németek mélyen tagozott védelmi vonalát.

Négy napos harcban leküzdötték az ellenség szívós ellenállását. A 2. fehérorosz hadseregszázados katonái két harctérről megindított támadás után egyesültek s 40 kilométer mélységben és 100 kilométer széles fronton folytatják a harcot.

Támadásuk folyamán elfoglalták a németek által szívósan védett Makuv, Pulsuszk, Ceianuv, Nove Jaszto, Naszulek városokat és több mint 500 más községet.

Az 1. fehérorosz hadseregszázados csapatai észak, nyugat és dél felől megindított együttes támadással

elfoglalták a velünk szövetséges Lengyelország fővárosát, Varsót, a németek erős stratégiai támpontját a Viszula-folyó mentén.

A támadó harcok folyamán elfoglalták még 800 más helységet is.

A szövetségesek teljesen lefaragják az ardenni német frontkiugrást

London, január 18. Hollandia délkeleti részében a brit 2. hadsereg tegnap folytatta előnyomulását a Maastól keletre, Sittard közelében. Az elképzelhetetlenül rossz látási viszonyok ellenére a szövetségesek több ponton előrenyomultak és elfoglaltak több községet.

Haditudósítók jelentései szerint a szövetségesek nemsokára teljesen kiegyenesítik az ardenni német beszögellés frontját. A teg-

Az 1. ukrán hadseregszázados csapatai január 17-én sikeres támadás után elfoglalták Pscsed-buzse, Radomst fontos közlekedési pontokat és a német védelmi fontos erősségeit s átkeltek a Warta-folyón. A harcokosziatok és gyalogság együttes hadműveletének eredményeként

elfoglalták a Warta-folyó mentén lévő fontos erődítmenyt, Czeszochowa városát, azonkívül 700 más helységet.

Budapesten a szovjet csapatok folytatták a bekerített ellenség megsemmisítését és 50 háztömböt elfoglaltak.

7000 német és magyar tiszt és katona megadta magát.

A többi frontszakaszokon felderítő és helyi jelentőségű harcok folytak.

Január 16-án a különböző frontokon 145 német harcokocsit tettek harcképtelenné a szovjet csapatok és légi harcokban 163 német repülőgépet semmisítettek meg.

napi napon a szövetséges csapatok helyenként hat, másutt három km-rel előrehaladtak s előnyomulásuk során

elfoglalták Vielsalm városát.

Elzászban, a hagenai erdőtől északra Hatten és Richtershofen között heves küzdelem folyik, de nagyobb terület alig cserélt gazdát. Strassburgtól északra a németek kiterjesztették hidfőállásukat.

Külpolitikai hírek

Boris bolgár királyt a németek gyilkolták meg

Szófiából jelentik: A szófiái legfőbb néptörvényszék folytatta a miniszterek és egyéb állami tisztviselők háborús bűnössége ügyében kezdett főtárgyalását. Miként Filov volt miniszterelnök, úgy most Bozsilov volt pénzügyminiszter és Draganov volt külügyminiszter is kijelentették, hogy német nyomás alatt cselekedtek. Cyrill herceg azt vallotta, hogy

Boris bolgár királyt a németek gyilkolták meg.

Amikor a király visszatért Hitler főhadiszállásáról, a németek túlsok oxigént tettek repülő maszk-

jába és így ölték meg a bolgár királyt.

Szovjet-íon gazdasági kapcsolatok

A Szovjetunió kormánya ellátja Finnországot a legszükségesebb élelmiszerekkel. Többek között a Szovjetunió 30.000 tonna gabonát és 1000 tonna cukrot szállít. Finnország az élelmiszerek szállítmányokért nikkellei és más ipari nyersanyagokkal fizet.

Finnország számára ennek a meg egyezésnek igen nagy jelentősége van, mert a németek elvitték az ország teljes élelmiszerek készletét.

APOLLO MOZI

Dobrecenben e'özör

Hazáját védi

Hatalmas OROSZ film

Előadások köznapokon d. u. 11 óra és 14 óra, vasárnap d. e. 11 órakor is.

Új textilárukat,

férfi és női ruhaneműket a legmagasabb napiárban vesznek

Friedmann,

Csokona u. 3. sz.

Csokonai-színház

Ma pénteken d. u. 3 órakor

Eső után köpönyeg

Zenés vígjáték 3 felvonásban Nézetér lútvé.

Jegyrendelés telefon 110.

Dr. Brüll-féle

Művészet, Piac-u. 75

Bútorok, nemes porcelánok, tükrök, falcsillárok, csillárok, ólomkristályok gyári árban

V

Vörös János honvédelmi miniszter moszkvai nyilatkozata

London, január 18. Az Associated Press moszkvai munkatársával folytatott beszélgetésében Vörös János vezérezredes, honvédelmi miniszter elmondotta az amerikai újságíróknak, hogy 1944 szeptemberében Horthy kormányzó megbízásából felkereste Hitler Adolfot keletporoszországi főhadiszállásán és bejelentette, hogy Magyarország ki akar lépni a háborúból. Vörös vezérezredes e bejelentésére Hitler Adolf egy-két óra hosszat tartó izgatott-hangú szónoklatba fogott, melynek során többek között ezt mondotta: „Ma mindnyájan egy csónakban ülünk, csónakunk borzalmas viharban van. Aki kiugrik a csónakból, akár egyén, akár nemzet, megfullad a hullámokban. Lehet, hogy a csónak elsüllyed, de utolsó csepp véremig és utolsó lehelletemig védeni fogom a Vaterlandot.” Vörös vezérezredes el-

mondotta, hogy Hitler szónoklata során időnként többször egyenesen rikoltozásba csapott át.

A miniszter kijelentette, hogy Hitler egy testben lélekben megtört ember benyomását tette rá; hangzatos szólamaiban nem szerepelt a győzelem szó.

A vezérezredes hangoztatta ezután, hogy a Gestapo ügynökei igen sok magasrangú katonatisztet gyilkoltak meg, csak hogy benttarthassák Magyarországot a háborúban. Maga Vörös vezérezredes is csak szerencsés véletlen folytán kerülte el meggyilkoltatását azzal, hogy sikerült elmenekülnie egy internálótáborból. Hitler szónoklatának legötümistább kijelentése az volt, hogy Németországnak és Magyarországnak, mint a hajótörötteknek a mentőcsónakon, meg kell próbálniuk átvészelnie a vihart, bár a mentőcsónak fel is borulhat.

A Nemzeti Segély akció hírei

A Nemzeti Segély akció szervezőbizottsága körlevelet bocsátott ki, melyben felkérte valamennyi Nemzeti Bizottságot, főispánt, egyházat, politikai pártot és szakszervezetet, hogy minden faluban és városban állítson fel Nemzeti Segély akcióbizottságot. Ez a bizottság gondoskodik minden társadalmi réteg megmozgatásáról az akció sikere érdekében.

Az ország lakosságának együtt kell éreznie a bányavidékek népével, segítenie kell az élelmiszerekben, ruhaneműekben, pénzben egyaránt.

Az adományokat megfelelő raktárakban szakszerűen kell tárolni és őrzéséről a polgárőrségek útján gondoskodni. Célszerű lenne, hogy mindenütt a helybeli katonai parancsnokságokkal karöltve történjen a raktárak őrzése.

A községekből a már raktárakban lévő adományokat nagyobb központokba, járási, megyei székhelyekre kell, lehetőleg önként vállalt fuvarokkal szállítani. Ez a központosítás vegye figyelembe a már használható vasutakat s a közutak használhatóságát az elszállítás megkönnyítése érdekében.

Az adományokról a Nemzeti Bizottságok a debreceni Nemzeti Segély akció titkárságának küldenek jelentést és közlik esetleges elszállítási javaslatukat is.

Felhívás

A Nemzeti Segély akció titkársága közli, hogy szombaton, január 20-án a város belterületén, vasárnap, január 21-én a kertsekben gyűjtési akciót folytat. Háztól-házra járnak majd gyűjtők az adományok felvételére és összeszedésére. Kiseb adományokat rögtön el is szállítanak, a nagyobb megajánlásokról később intézkednek.

Lajos Béla

úri- és egyenruha szabósága megnyílt. Fazon-munkát, fordítást és javítást vállal

Gambinus passage, Piac-utca 26.

Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy csak az aláírásokkal és a Nemzeti Segély akció pecsétjével ellátott gyűjtővekre jegyezze adományait.

A Nemzeti Segély akció titkársága felhívja a kereskedőket, hogy ládákat adjanak a Nemzeti Segély akciónak.

Kisújszállás Nemzeti Bizottsága egy vagon búzát ajánlott fel Salgótarján éhező lakosságának. A liszt elszállítását már meg is kezdték.

Dr. Váczy Lajos tisztifőorvos 30 q búzát, Öry István főispán 20 q búzát ajánlott fel.

A mai napon Debrecenbe érkezett a Nemzeti Segély akció részére:

1. Dohánygyári alkalmazottak 4864.22 pengő. 2. Szesztina Lajos-cég (Piac-u. 4.) 3000.— P. 3. Szipál M. Károly (Piac-u. 43. sz.) 1000.— P. 4. N. és N. tímár együttesen 1000.— P. 5. Kardos Zoltán kereskedő (Kossuth-u. 9.) 500.— P. 6. Tóth Ferenc tolmács (Piac-utca 56.) 380.— P. 7. Hajdú Gyula, 12-es gyűjtőív (Dob erdő-u. 9.) 370.— P. 8. Vörös Gyula, „Jobb mint otthon” vendéglő (Csapó-utca 34.) 300.— P. 9. Dávid Margit (Vigkedvő Mihály-u. 27.) 10.— P. — 1945. január hó 18-án bevétel összesen: 11.424.72 P.

PROVIDENTIA

biztosító intézet

régi helyén megkezdte működését.

Hivatalos óra 9—1-ig.

Kérjük ügyfeleinket, elmaradt hátralékaikat rendezni szíveskedjenek, hogy a biztosítók folytonossága fennmaradjon.

Irógépet javít Huray

Kossuth-utca 39.

Sáránci hergermalom Kft.

hántoló-üzeme megindult

Szabó Kálmán-u. 12

(A volt Varannay-féle daráló)

Asszimiláció vagy nemzetiségi elkülönülés felé?

Újjáépülő társadalmunknak figyelmet szomoru jelenségek aggodalommal töltik el. Itt is, ott is olyan eseményekről érkezik híradás, amelyek a mult egyik leg súlyosabb bünére, az antiszemitizmusra hívja fel figyelmünket. Még fel sincs szabadtva az egész ország, mégis okkal vagy ok nélkül felüti fejét és izgató méregként terjed társadalmunkban.

Szomorú, hogy erről a betegségről még mindig beszélnünk kell. Sorsdöntő problémáink közepette nem mehetünk el szó nélkül a jelenség mellett. Struccpolitika volna halgatni róla bármennyire kényes is a kérdés. Tudjuk, hogy a sebek izgatása nem gyógyít, ezért szigorúan „sine ira et studio” foglalkozzunk ezzel a problémával, most, amikor jövő életünk alapjait rakjuk le, nehogy később sokkal elmérgesedettebb formában találkozzunk vele.

A kérdés nem olyan egyszerű, mint az első pillanatban gondoljuk. Többrejtő probléma, ezért megoldási lehetősége is többféle. Első legszigorúbb alapelvünk, hogy ne általánosítsuk, ne vegyük egy kalap alá az egész zsidóságot, mint azt a fasizmus tette. Nézzük meg az érem mindkét oldalát, hogy világosan lássunk. Történelmi tény, hogy a fasizmus szülte és alkotta a mai formájában a „zsidókérdést”. Ő kezelte fajnak és minden erővel megindította az erőszakos disszimilációs folyamatot, olyan eredménnyel, hogy sokan vannak olyanok, akik ma zsidónak vallják magukat, habár talán három évvel ezelőtt erre nem is gondoltak volna. A fasizmus egyformán méltelyezte az ország magyar és zsidó lakosságát. Eredménye, hogy egyrészt a magyarság egy része előtt még ma is döntő, hogy ki milyen származású, másrészt, hogy a zsidóság ma egy fasizmus-szülte egyesülést támaszt fel, „zsidósövétséget” alakít, holott ilyen először Magyarországon Sztójay alatt, a kormány parancsára létesült. A probléma megoldásánál tehát ezeket az adottságokat kell tehát ezekkel az adottságokkal számolnunk kell.

Kétségtelen tény az is, hogy sehol Európában, Németország kivételével, nem bántak olyan gyávázatosan a zsidósággal, mint Magyarországon. Az ország közvéleményének nagy része közönnnyel kezelte az eseményeket. Sokan voltak, akik túllépték az előírásokat és csak nagyon kevesen, akik félreálltak. De aktív tömeges demonstráció a kegyetlenkedések ellen sehol sem történt. Nem találkoztunk olyan esetekkel, mint Hollandiában, Franciaországban, Jugoszláviában, ahol az ország népe nemcsak sajnálkozott, hanem demonstrált a rendelkezések ellen és életét kockáztatva segítette a szerencsétleneket. Ma pedig nem történt egyetlen olyan lépés sem, mely a felszabadulás után érezte volna a menekültekkel, hogy rajtuk segíteni az ország becsületbeli kötelessége. Nem történt egyetlen olyan lépés sem, mely ezeknek a szerencsétlen embereknek munkalehetőséget, ruhát stb. adott volna. Ez kö-

telességünk lett volna mindenképpen, akár magyarnak vallják magukat, akár pedig zsidó nemzetiségűnek.

A zsidóság egyedeire tartozik annak eldöntése, hogy mi akar lenni: zsidó nemzetiség, vagy pedig magyar. A magyar államra csak az, hogy a fasizmus disszimilációs törekvéseivel szemben az asszimiláció álláspontjára helyezkedjék. Természetesen nem az erőszakos beolvásztásra gondolunk, hanem csak arra, hogy mindenkinek megadják a lehetőséget, hogy a magyarságba olvadjon. Rövidlátás lenne, ha zsidó részről a nemzetiségi elv mellett döntenének, mert kétségtelen, hogy ez esetben a zsidóság maga fejlesztene ki azt a gettó-szellemet, amely ellen a fasizmus idejében oly erősen tiltakozott. Természetesen ha a zsidóság nagy része maga részéről a nemzetiségi elv elfogadása mellett döntene, jogai nem csorbulhatnának, mert hiszen demokratikus államban a nemzeti kisebbségnek nem lehetnek csökkentett jogai, de a jövőbe nézve, minden esetleges antiszemitizmus feltámadásának elkerülése végett, zsidó részről is csak a nemzet-tesibe való teljes beolvadást tartjuk üdvösnek. Ezt fogja előmozdítani az a tény is, hogy a zsidóság közül főleg a fiatal férfiakosság maradt meg és házasság révén a keveredés automatikusan áll elő.

De akár így, akár úgy dönt jövőjéről a zsidóság, a jelenben több szerénységre és több önmérsékletre van szükség. Bármennyire igaz az, hogy ők szenvedtek a legtöbbet, a bekövetkezett események az ország többi lakosságára is annyi szenvedést hoztak, hogy nincs arra lehetőség, hogy a „szervenés jogán” előnyben részesüljenek. Meg kell tehát szűnniük azoknak az anomáliáknak, amellyel egyes helyeken az ú. n. „Zsidó Tanácsok” okoztak. Ezek csak csirái lehetnek egy jövőbeli antiszemitizmusnak. Reálpolitikusan nézve a helyzetet, ma csak az lehetséges, hogy a demokratikus jogok rájuk éppen úgy vonatkoznak, mint másra és ne lehessen hátrány az, ha valaki zsidószármazású.

A magyarság részéről pedig több szeretetre és megértésre van szükség. Okvetlenül társadalmi ügynek kell tekinteni, hogy ezeket a megmenekülteket az első nehézségek keresztlétségek. Csak így kerülhető el, hogy ezek a gyökerüket vesztett emberek ne ragadtassák magukat visszafelé, hanem minél gyorsabban asszimilálódjanak és hasznos tagjaivá váljanak társadalmunknak. A jövőben biztosan megadatik valamilyen jóvátétel lehetősége, a jelenben azonban elsősorban intézményes segítséget kell adni a rászorultaknak és lehetőséget a munkára, hogy az ország újjáépítésébe minél gyorsabban bekapcsolódjanak. Ehhez természetesen a bizalom légköre szükséges. A kormányra vár, hogy intézményes nevelő munkával kiirítsa az antiszemita szellem megmaradt csökevényeit és ezzel biztosítsa a demokratikus építő munkát.

Vasárnap, január 21-én délután fél 3 órakor az Arany Bika-szálloda nagytermében a

Magyar Kommunista Párt ünnepélyt tart

a Szovjetunió nagy tanítómesterének és megteremtőjének

Lenin halálának

emlékére.

Beszél: Révai József. Az ünnepélyre a város közönségét meghívja a

Magyar Kommunista Párt

A tisztviselők is szakszervezetbe tömörültek

Végre a sokat emlegetett középosztály is a magáraltalalás jeleit mutatja. Eljutott odáig, hogy belátja, az élet rendes viteléhez nélkülözhetetlen a szervezkedés. A középosztály szervezhetetlensége már közmondásossá vált és az is köztudomású volt, hogy éppen emiatt gerinctelenül hajlítható volt a mindenkori kormányok kénye-kedve szerint. Az a tisztviselő és tisztviselő, aki erős szervezetnek a tagja, nincs kiszolgáltatva senkinek. Egy embert mindig félre lehet állítani, a tömegszervezet viszont védelmet ad tagjainak.

A szakszervezetek vezetősége örömmel látja, hogy végre elérkezettnek találják az időt a tisztviselők is, hogy várat építsenek életük köré és szakszervezeti életet éljenek.

Nemcsak a városi, hanem egyéb tisztviselők is résztvettek az alakuló gyűlésen, a szakszervezetek székházában. A megmozdulás fontosságát mutatja, hogy minden párt képviseltette magát.

Rankay városi főpénztáros, korelnök nyitotta meg a gyűlést és Nagy Gyula ismertette a tisztviselők bajait, jövőbeli reményeit és kifejtette a szervezkedés

szükségét és előnyeit. A szervezési munkát egyszerre két irányban folytatták, Pataky József is akciót indított övele párhuzamosan, ez a két mozgalom most egyesült, hogy a szellemi munkások is kövessék a fizikai munkások jó példáját.

A tisztviselőkhöz értékes beszédet intéztek Szabó Államtitkár és Barcza Lajos, akik más-más szempontból világították meg a helyzetet.

Már is jelentkezett gyakorlati haszna a szervezkedésnek, mert Pataky szórattette a 39 elbocsátott tiszt 'selő sorsát. Minden vizsgálat nélkül bocsátották el őket. A gyűlés megbízott egy háromtagú bizottságot, hogy ez ügyben a pótgármesternél járjanak el.

A Szellemi Munkások Szakszervezete vezetőjébe a következőket választották meg: Elnök: Nagy Gyula, II. elnök: Pataky József, pénztáros: Katkó Gyula, II. pénztáros: Györfly Erzsébet, ellenőrök: Bösörmenyi László és Ember Mária, titkár: Vargha István, jegyző: dr. B. Major Pál.

Búzáért iparcikket állítanak elő a miskolci munkások De most éheznek!

„Menekültek E. festője”

cmmel hetilap indult, azzal a céllal, hogy felkutatassa az országban szerencsétlen magyarokat, hirt adjon nekik, hogy elmeneküljenek és üzenetet továbbítsanak számukra.

A lap tartalmazza nemcsak az ittlévő menekültek névsorát, hanem mindazokét, akiket eddig fel lehetett kutatni. A lap eljut minden nagyobb városba, legelső sorban a majd felszabadított Budapestre.

A szerkesztőség felkér minden menekültet, hogy adatai közlése végett jelentkezzen a „Menekültek Értesítője” kiadóhivatalában, József kir. herceg-u. 1. Arany Bika félemelet.

Legnagyobb napiáron veszek vajat, cukrot, diót, mákot

Csapó-utca 41 Cukrászda

Kézimunka szakmában

jártas nőt felveszek

Szilágyi divatház

Piac-utca 59 szám,

Kötőnők jelentkezzenek!

Az Ady Társaság

folyó hó 20-án, szombaton d. u. 3 órakor választmányi ülést tart a tankerületi főigazgatóságon (Ipariskola, Burgundia-utca), melyre ezton hívja meg a tisztikar és a választmány valamennyi tagját a titkárság.

SPORT

Felkértenek az összes Debrecenben tartózkodó játévezetők, hogy vasárnap délután 10 órakor pontosan jelenjenek meg a Szövetségben, új vezetőség választása és tanfolyamnyitás megbeszélése végett.

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a kerületi Sportszövetség a közgyűlést (Rákóczi-utca 32), a Szövetség helyiségében (Rákóczi-u. 32)

Veszek

cukro, mézet,

lisztet, vajat,

olajat, zsírt, mákot, tejterméket

Drexler

cukrasz,

Kossuth-u. 6

A Szociáldemokrata Párt

január 21-én délelőtt 10 órakor

NÉPGYŰLÉST TART

az Arany bika nagytermében.

Fel szólalnak: Dr. VALENTIN AGOSTON, igazságügyminiszter,

TAKACS FERENC, iparügyi miniszter,

KALLAI SANDOR, a földmunkások elnöke.

Minden falat kenyér emlékeztessen az éhező horsodi bányászokra!

Párthírek

A Nemzeti Parasztpárt debreceni szervezetének helyiségében, Kossuth-utca 18. szám alatt, 1945 január hó 21-én, vasárnap d. e. 10 órakor taggyűlést tart, melyre a tagokat és az érdeklődőket meghívjuk. Tárty: A városi képviselő-testület tagjainak megválasztása. Titkárság.

Győrffy kollégisták, akik még a kapcsolatot nem vették fel, a legközelebbi időben beljeli jelentkezéseket Szegeden vagy Debrecenben, a Nemzeti Parasztpártnál. Sípós.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Ösztálymérnökség mérnöktársulat, hivatalnokok, pályaudvar és pályamunkások vasárnap d. e. 10 órakor alakuló gyűlést tartanak a szakszervezeti székházban (Arany János-utca 2. szám).

Önállóiparral rendelkező kiskülvárosok vasárnap, január 21-én d. u. 2 órakor tartják alakuló gyűlést a szakszervezetek székházában, Arany János-utca 2. Feltétlen megjelenést kér az előkészítő bizottság.

Textilipari munkások és munkásnők január 20-án, szombaton d. u. 2 órakor tartják alakuló taggyűlést a szakszervezetek székházában (Arany János-utca 2. sz.). Felhívjuk az összes textilipari munkásokhoz tartozó munkásokat és munkásnőket, a munkásokkal együtt is, a feltétlen való megjelenésre. A szervezőbizottság.

Könyvtárak, vonalozók és rókonszakmunkások és munkásnők szakszervezete 21-én, vasárnap délelőtti 10 órakor vezetőségi ülést tart, Arany János-u. 2. Pontos megjelenést kér.

A kőművesiparosok szakosztálya f. hó 20-án, szombaton d. u. 2 órakor Kossuth-utca 28. szám alatt szakosztályi ülést tart. Tagok okvetlen megjelenését kérik. Elnökség.

Izraelita istentiszteletek a Kópóházban: Pénteken este 8 óra 20 perc, szombat reggel 8 óra, szombat délután 3 óra 30 perc, szombat este 5 óra 15 perc. Szombat kezdete 4 óra 10 perc. Kimentele 5 óra 15 perc. Hétköznap reggel 7 óra 15 perc, délután 4 óra 25 perc. Vallásügyi bizottság.

Időző hirdetés. A debreceni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Nagy Erzsébet felperesnek Pompola Ferenc alperes ellen házasság felbontása és jár. iránt indított perében folytatóság tárgyú ítéletre határozat ítélt és felhívta a feleket, hogy 1945. évi február hó 5. napján délelőtti 9 órakor hivatalos helyiségében (Simonffy-utca I. emelet, 40. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyúttal pedig Pompola Ferenc alperes részére, aki ismeretlen helyen tartózkodik, ügygondnokul dr. Kéry Lajos debreceni ügyvédet nevezte ki. A bíróság felhívja az alperest, hogy a fenti meghívást határon belül és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni. Debrecen, 1945. évi január hó 18. napján. Dr. Papolezy Gyula sk. kirtsz. tanácselnök. A kiadvány hitelűl: Legeza István kiadó. (P. H.)

Munkaszolgálatosok hozzátartozói!

Kalla Vilmos, Kaiser Árpád, Kellner Gyula, Hadl Tihor, dr. Blum Miklós, dr. Klein Putyi, Gombó Bernát és Robics Pál budapesti munkaszolgálatosok Borból, Kecskemétre érkeztek. Aki hozzátartozóinkról tud valamit, értesítsen bennünket. Cím: KELLNER GYULA Kecskemét, Munkás-utca 33. szám.

Felhívás

Felhívom mindazon nevelőszülőket, akik Hegyi Erzsébet telepfelügyelő hatáskörébe tartoztak, létszámbavétel végett azonnal, Siteri Antalné telepfelügyelőnél, Jókai-u. 18. alatt, gyermekkel együtt jelenjenek meg.

HALÁLOZÁS. Özv. Sallay Sándorné Bénye Róza, szobafestő özvegye, 73 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a II/A. ravatalozóteremből. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Lakás: Szappanos-utca 4. sz. Gebauer temetkezési vállalat.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

A városi Szegényház 1945. évi február 1-től október 31-ig szükséges fűszer-, hús- és kenyérszállítására a Népjóléti hivatal versenytárgyalást hirdet. Felhívjuk a Népjóléti hivatalban (Népház, Boeska-tér 1.) megtekinthető. Ajánlatok a hirdetés megjelenésétől számított 3 napon belül, délelőtti 10 óráig a Népjóléti hivatalhoz adandók be. Az ajánlatok febonítása ugyancsak ott és ugyanazonnap délelőtti 11 órakor fog megtartani. Népjóléti hivatal.

Hirdetmények

Felhívja a városi adóhivatal azokat a közmunkakötelezetteket, akik a február havi közmunkakötelezettséget meg akarják váltani, hogy a megváltási öszszeséget folyó hó 20-tól 27-ig bezárólag a városi adóhivatalnál I. em. 9-10. és 40. számú szobákban a hivatalos pénztári órák alatt d. e. 8 óráig d. u. fél 1 óráig, vasárnap 9-12 óráig befizethetők.

Befizetés csak a rendőrség által a bejelentés alkalmával kiállított „Közmunka ellenőrzőlap”-igazolvány bemutatásával eszközölhető. A befizetés ugyanis abban lesz nyugtázva.

Gyárak, intézmények, köz- és magán-hivatalok, ipari és kereskedelmi vállalatok, üzletek a befizetéseket egy megbízottuk által teljesíthetik, akik az összes befizetést „Közmunka ellenőrző-lapjaikkal” tartozik magával hozni és bemutatni. Ezek részére befizetési hely I. em. 40. sz. szoba.

Postatakarékpénztári lípon befizetés egyáltalában nem teljesíthető.

Törődások ejkerülése végett kívánatos, hogy a befizetéseket senki ne halassza az utolsó napokra.

A február havi befizetések határideje meghosszabbítva nem lesz. Debrecen, 1945 január hó 17.

Városi adóhivatal.

Lovak, ökrök, bivalyok utolsó összeírási és lebélyegzési napja.

Mintán az eddig több ízben meghirdetett és lefolytatott eljárások alatt igen sokan nem telet elegendő előállítási kötelezettségüknek, alkalmat és lehetőséget kívánok nyújtani bármely okból mulasztóknak, illetve mindazoknak, akik esetleg azóta jutottak lebélyegzetlen állatok bintokába és ezért a mentelepen f. évi január hó 20-án, szombati napon reggel 8 óráig kezdve tartatom meg a feltétlen utolsó összeírási és nyilvántartásbaveteli, illetőleg lebélyegzési munkálatokat.

Aki ezáltal sem vezeti elő eddig lebélyegzetlen jószágát, attól az állatokat a fenti határon után karhatalommal fogom elkoboztatni.

Előállítandó minden a város területén polgári egyének által tartott lebélyegzetlen és csikó, korra való tekintet nélkül és minden 2 éven felüli tinó, ökrök és bivaly.

Az előállítandó állatokra vonatkozó esetleges tulajdonjogot igazoló marhalevel, valamint az előállító gazdakönyve, illetve iparigazolványa feltétlenül elhozandó és a bizottság előtt bemutatandó. Polgármester.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Tariska István.

Szerkesztő: Radó István.

Nyomatott a „Szabadság” nyomdában, kiadóvállalat közforgóipén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám.

Felelős nyomdaigazgató: Erőss István.

ALLÁS

Házmester felvétetik Piac-u. 77. 741
Egy pár ember részére bútorozott szoba, konyha kiadó. Péterfia 30. 749

Bútorozott szoba kiadó tisztviselőnek vagy két tanuló leánynak vagy magános úrnőnek Nyomató-u. 10. sz. 712

Tanulóleányt varrodába felveszek. Székelyné, Kákosi Jenő-u. 6., félemelet 2. sz. 761

Jó cipésszögédet válló és raktári munkához felveszek. Piac-u. 21. üzlet-helyiség. 631

Szabósszögédet felvesz Szathmári, Bethlen-u. 12 735

Elsőrendű nagymunkás szabósszögédet felvesz Szathmári, Bethlen-u. 12 734

LAKÁS

Üdvari bútorozott szoba azonnalra is kiadó. Miklós-u. 32. sz. 857

Egy borbélyüzlet berendezéssel kiadó. Fr-deklódní Eötvös-u. 80. 838

EGYÉB

43-as cugos cinót keresek. Cím a kiadóban.

3 stűlő, 9 hónapos eladó. Kishegyesi-út. Simai péknél. 861

Gazdálkodók, elsőrendű anyagból készült, prémezett rövid (mikádó), télikabát, egy százhús kilós hasított sertésért elcserélem. Esetleg pénzért is eladó. Méliusz-tér 10. 859

Mindenemű fogtechnikai anyagot magas áron veszek. Hájó-u. 22. 858

Egy sötétkék mély gyermekkoscsi eladó. Teleki-u. 29. F29

Gazdaságvezetőt keres nagyobb elhagyott birtok kezelésére a Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara (Rákóczi-út 17.) Részletes életfrás és képesítés közlését kérjük.

Egy idős férfit, aki kertben szeret foglalkozni, keresteik. Tengerész-utca 2. 803

Cukoréri cserélek tejet vagy más élelmet. Tengerész-utca 2. 804

Féért cserélek 37-es új zsevről nőcipőt. Takácsné, Alföldi-palota III. e. II. a. 807

Ismétlen felszólítjuk mindazokat, akik Haas Fülöp és Fiai-féle Ferenc József-út 58. sz. alatti üzletéből (Linóleum áruház, megyeház mellett) árut vagy berendezési tárgyakat jogtalanul elvittek, azokat törvényes következmények elkerülése végett haladéktalanul hozzák vissza. Nyomatóvezetőket jutalmazuk. Nyitva 9-1-ig. 802

Eladó régi Singer varrógép, Szávay Gyula-u. 271. Dunaszeginé. F23

Férfi télikabát, báránybéllel, középtermelre eladó. Rakovszky-u. 42., földszint 2. Zörgetni. F25

Egy mély gyermekkoscsi eladó. Luther-u. 26. F28

Felkérem mindazokat, akik a Kommunista Párt Arany János-u. székházában jan. 3-án vagy 4-én mint segéd munkások dolgoztak, címüket adják le a kiadóhivatalban. 810

Kérem azt az asszonyt, aki tévedésből a cipőfejlést elcserélte, hozza azt vissza. Molnár, Kigyó-u. 37. sz. 809

Halálkozás miatt háló és konyhabútorok eladók Apponyi-u. 25. Csapókerti 811

Ócska rongyot, zsákdarabot, mindenféle ócskaságot veszek. Timár-utca 31. sz. 814

1 pár 44-es csizma eladó féért és élelemért. Cím a kiadóban. 815

Idős, nyugdíjas nő keres csendes, nyugodalmas otthont, ahol családtagnak tekintik, lehet vidéken is. Bethlen-utca 23. keresztlépjűlet. 788

Kocsihunda, gyönyörű példánveladó. Keményffy Simonffy-u. 21b. esengetni. 817

Írógép eladó. Dankó temetkezési cégnél. F26

Retorta-faszén fűrészpör forgócsal, mozaiklapok és beonkavics kapható a Debreceni MTK-igarnál, Fűrdő-u. 2.

Tűzféért gyapjú férfi kabátot, 40-es csizmát vagy söt. petróleumot adok. Hlatszertár. Piac-utca 43. 805

Zsírnavalót adok cukorért és mézért. Ugyanott kővértibák, szép pulókák és tyukok kaphatók. Teleki-utca 76. 806

Söt cserélek cukorért, mézért vagy friss szalonnáért. Szondi 16. Tócskert. 795

Zongorát, pianinót hangol, javít Till Zenede hangolója. Homok-utca 84., vagy Zene iskola. 796

Eladó bútorok, varrógép. Eötvös-u. 1. 797

Egy rendes hálószobabútor megvételre keresek. Ugyanott női kabát-anyagok eladók. József kir. h. u. 8., I. e. 798

Fagymentes burgonya, káposzta és mindenféle piaci áru legolcsóbb napi árban, állandóan kapható Busi-utca 17., leghátul. 771

Asztalfűzely eladó. Huszár Gál-utca 36. 772

Laskai Zoltán Debrecen, Rakovszky-u. 25. — Értelíti apját, hogy Pécret van, egészséges. Aki olvassa, tudassa hozzá tartozóival. 794

I., II., III. kereskedelmista tankönyvek kaphatók, Diófaru. 28. 773

Jó állapotban levő iker ablakot és ajtókat bombakárosult háztól veszek. Maróti György-u. 25. 775

Angora és birka gyapjú fonást vállalok. Kossuth-utca 69. 776

Cserébe adok hasaskecskét, hízósertést. — Kincseshegy, Kálmáncz helyi-u. 10. sz. 774

Gyermekmérlegek kikölcsonzése. Kiss Béláné, Kossuth 42., második ajtó. 777

Kérem azon asszonyt, aki tévedésből az adóhivatal 29. sz. szobából kék borítékban levő pénzesmagot elvitte, utca, házszáma nyomába vagyok. Garai-u. 5. Balogh. 778

Magyar és külföldi bélyeget, gyűjteményi, tömeg bélyeget minden mennyiségben vesz Bádogos-u. 1. Étkezde. 779

Eladó egy férfi feketeöltöny és egy kabát Szepanov, Miklós-utca 57. 783

1 kg baracklekvárt 1 kg söt adok. Péterfia-utca 30. 786

Keresek elsőrangú francia tanárt (lehetőleg született franciát.) Címet a kiadóba kérek. 789

Megbízásból aranyat és órárt a legmagasabb árba veszek. Blum, Piac 21. 791

Új textilárukat, férfi és női ruhaneműeket, használt állapotban is, a legmagasabb napiáron veszek. Blum, Piac 21. 792

Erdős szekeret eladok, vagy sertésért elcserélem. Timár-u. 5. 793

Simal gyonsíróiskolába állandóan lehet beiratkozni 9-2-ig. Piac-u. 73. 714

György Józsefné és Pomlányi Ferencné Retteg községből menekültek Gacsály községbe, Szatmár vm. tartózkodnak. Keresik férjüket és hozzátartozóikat. 766

Takács László gyergyószentmiklósi menekült keresi hozzátartozóit. — Cím Gacsály község, — Szatmár vm. 767

Fizikai munkára jó fizetéssel munkásokat felvesz a Zsidó Szövetség. Jelentkezés 8 órakor, József kir. herceg-u. 31. 813

Bennlakó mindenest azonnal felvesz Perczel, Batthyány-u. 17., félemelet. 808

A Virág-utca 15. alól elvitt 2 díjfaagy, hencser, ágynemű, dunyha, paplanok, fehérenemű, sötétkék és fekete magyarruha, női ruhák, cipők edények stb. nyomára vezet, juttassa azt aki visszajuttatja, megjutalmazom Magi István. 764